

РЕШЕНИЕ

№ 31808

гр. София, 30.09.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 49 състав, в
публично заседание на 06.03.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Маргарита Йорданова

при участието на секретаря Милена Чунчева, като разгледа дело номер **12109** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.
Образувано по жалба на Д. О. М., чрез пълномощник, със съдебен адрес: [населено място], [улица], ет.3, ап.13, срещу Решение № 2153-21-268/25.10.2024 г. на директора на ТП на НОИ – [населено място].

В жалбата е посочено, че оспореното решение не е незаконосъобразно, тъй като не е налице недобросъвестност от страна на жалбоподателката. Сумата, чието възстановяване се иска, не е получавана от нея, а е изтеглена от ЧСИ за обслужване на задължения по изпълнителни дела на починалото лице. Моли се решението да бъде отменено. В съдебно заседание жалбоподателят не се представява. В представена по делото молба, чрез процесуалния си представител, жалбоподателят поддържа жалбата и моли тя да бъде уважена. Претендира разноски.

Ответникът - Директорът на ТП на НОИ – [населено място] – в съдебно заседание, чрез процесуалния си представител, оспорва жалбата и моли тя да бъде отхвърлена като неоснователна. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение.

Административен съд София-град, III отделение, 49 състав, след като се запозна с представените по делото писмени доказателства и взе предвид становищата на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

От съдържащите се в административната преписка данни се установява, че на С. С. М., ЕГН [ЕГН] е отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, считано от 01.09.1990 г. Въз основа на заявление вх. № 2039 от 16.06.2004 г. на лицето е отпусната и социална пенсия за

инвалидност, считано от 11.02.2004 г.

На основание сключено споразумение между Министерство на вътрешните работи и Националния осигурителен институт за предоставяне на данни от Главна дирекция „Национална полиция“ за лица, обявени за издирване, на 08.07.2021 г. в ТП на НОИ - С. град са постъпили данни, че С. С. М. е обявен за издирване. Въз основа на това, с разпореждане № 450520/83 от 29.10.2021 г. на длъжностно лице по „ ПО" и на основание чл. 95. ал, 1, т. 6 от КСО, във връзка с чл. 11, ал. 7 от НПОС е спряна личната пенсия за осигурителен стаж и възраст на С. М., считано от 08.07.2021 г. - от датата на установяване на данните.

Съгласно получени данни от Национална база данни „Население“ към Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване", С. М. е починал на 23.09.2018 г., съгласно акт за смърт № 0228/02.04.2024 г.

С разпореждане № 450520/33 от 26.04.2024 г. на длъжностно лице по ПО в ТП на НОИ С.-град, на основание чл. 96, ал. 1, т. 1, във връзка е ал. 2 от КСО е прекратена личната пенсия за осигурителен стаж и възраст и социалната пенсия за инвалидност на С. С. М., поради смъртта на лицето, считано от 30.09.2018 г. - края на месеца, през който е починал пенсионерът.

Поради липса на информация, че лицето е обявено за издирване, пенсията е изплащана за периода от 01.10.2018 г. до 31.07.2021 г. За посочения период С. С. М. не е имал право на пенсия, поради обявяването за издирване на пенсионера, представляващо основание за спиране изплащане на пенсията.

С разпореждане № 450520/33/26.04.2024 г. е прекратена личната пенсия за осигурителен стаж и възраст и социалната пенсия на С. С. М., считано от 30.09.2018г.

Изпратено е удостоверение УП-10 до Банка ДСК ЕАД за възстановяване на неправомерно изплатените суми за периода 01.10.2018 г. - 31.07.2021 г. в размер на 14 924,22 лв., във връзка с което е получено уведомление от Банка ДСК по чл. 7. ал. 3 и ал. 4 от Договора между НОИ и Банка ДСК, съгласно което наличната в банковата сметка сума в размер на 10 332.58 лв. е възстановена на НОИ, а остатъкът от неоснователно изплатените пенсии, сумата в общ размер на 4591.64 лв. са удържани за автоматична такса обслужване и удържки от Частни съдебни изпълнители по запови.

С писмо изх.№ 1029-21-4726 от 21.05.2024г., жалбоподателката Д. О. М. е уведомена, че следва да възстанови солидарно с останалите наследници сумата на размер на 4 591, 64 лв., представляваща неправомерно получена пенсия след смъртта на съпруга ѝ С. М..

С Разпореждане № РНП-8-4-21-01702645/25.09.2024 г. е разпоредено Д. О. М. да възстанови неоснователно изплатена сума за пенсия на наследодателя С. М. в размер на 4 591,64 лв., ведно със законната лихва в размер на 1 895,48 лв.

Разпореждането е оспорено по административен ред, като е потвърдено с Решение № 2153-21-268/25.10.2024 г. на директора на ТП на НОИ С.-град.

От съдържащото се по делото удостоверение за наследници /лист 44 от делото/ се установява, че Д. О. М. е наследник на С. С. М. като негова съпруга заедно с Р. С. Х. като негова дъщеря.

С решение № 2312/16.02.2023г. (лист 8 от делото), неподлежащо на обжалване, СРС е обявил отсъствието на С. С. М. на основание чл. 9 ЗЛС, а Р. Х. е назначена за негов представител.

С решение № 2949/20.02.2024г., по гр. дело № 54881/2023г. на СРС /л. 10/, влязло в сила на 20.03.2024г., е обявена смъртта на С. С. М. на основание чл. 14 от Закона за лицата и семейството /ЗЛС/ за настъпила на 23.09.2018 г.

От страните в производството не са ангажирани други доказателства.

Административен съд София-град, III отделение, 49 състав при така установената фактическа обстановка прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена от надлежна страна, в законоустановения срок и при наличието на правен интерес, с оглед на което, съдът я намира за ДОПУСТИМА за разглеждане.

Разгледана по същество жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

По валидността на акта:

Оспореното решение е издадено от компетентен орган – директорът на ТП на НОИ С.-град в рамките на законовите му правомощия по чл. 117, ал. 1, т. 1, б. „д“ КСО. Решението е издадено при спазване на изискването за форма и на административнопроцесуалните правила за издаването му, поради което не страда от пороци, водещи до неговата нищожност. От компетентен орган е издадено и процесното разпореждане.

По процесуалната и материална законосъобразност на акта:

Съгласно чл. 114, ал. 4 от КСО, суми за пенсии и парични обезщетения, неоснователно изплатени за периоди след смъртта на правоимащото лице, се събират от лицето, което ги е получило, или солидарно от наследниците.

Съгласно чл. 96, ал. 1, т. 1 от КСО, пенсията се прекратява когато пенсионерът почине. Съгласно чл. 85, ал. 7 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж /НПОС/, неоснователно получените суми за пенсия след смъртта на пенсионера се възстановяват от лицето, което ги е получило, или солидарно от наследниците заедно с лихвата по чл. 113 КСО.

С решение на СРС от 20.02.2024 г. е обявена смъртта на С. М. на 23.09.2018 г. На основание на постановеното съдебно решение и съгласно чл. 551 от ГПК се съставя акт за смърт на безвестно изчезналото лице. В случая е съставен акт за смърт на С. М. на 02.04.2024 г., видно от приложения по делото препис-извлечение от акт за смърт /лист 45 от делото/. Според чл. 17 от ЗЛС обявената с решението на съда смърт е идентична по правните си последици, както действителната смърт на лицето.

Съдът приема, че правилно с Разпореждане № 450520/33/26.04.2024 г. на длъжностно лице по ПО в ТП на НОИ С.-град е прекратена пенсията за осигурителен стаж и възраст и социалната пенсия за инвалидност на С. М., считано от посочената в решението на СРС дата – 30.09.2018 г. на основание чл. 96, ал. 1, т. 1, вр. с ал. 2 от КСО.

По делото не е спорно, че след 30.09.2018 г. пенсията е била превеждана по сметка на С. М. в „Банка ДСК“, видно от представеното извлечение /лист 18-27 от делото/. От извлечението се установява още, че сумата, която е разпоредено да бъде възстановена с процесното разпореждане с размер на 4 591,64 лв., е била използвана за погасяване на задължения при ЧСИ и административно обслужване.

Неоснователно е направеното в жалбата възражение, че не е налице недобросъвестно поведение от страна на жалбоподателката. Според чл. 14, ал. 1 от НПОС, пенсионерите, техните наследници и законните им представители са длъжни да съобщават на органите по пенсионно осигуряване в едномесечен срок от узнаването или настъпването на всяко обстоятелство, което води до спиране, прекратяване или изменение на пенсията, както и адреса при промяна.

По силата на чл. 14, ал. 2 от НПОС лицата по ал.1, които не са изпълнили задължението да съобщят в едномесечен срок за настъпилите изменения, които се отразяват върху основанията за получаване на пенсията или върху размера ѝ, и продължават да я получават, следва да върнат неоснователно получената сума с лихвата по чл. 113 от КСО.

Съгласно императивна разпоредба на чл. 114, ал. 1 от КСО недобросъвестно получените суми за осигурителни плащания се възстановяват от лицата, които са ги получили, заедно с лихвата по чл. 113 от КСО.

При липсата на легално определение на понятието недобросъвестност, даденото от правната теория и съдебната практика тълкуване е, че добросъвестен е този, който знае определено

обстоятелство и когато е налице задължение за неговото съобщаване на компетентния орган, го уведоми за същото. В случая, недобросъвестността се дължи на факта, че жалбоподателката не е уведомила Териториално поделение на НОИ С. град, че съпругът ѝ С. С. М. е обявен за издирване.

Видно от данните в пенсионното досие, жалбоподателката не е спазила регламентираното в чл. 14, ал. 1 от НПОС задължение за уведомление на органите за пенсионно осигуряване за обстоятелството, водещо до спиране или прекратяване на пенсията на С. М., предвид което правилно с обжалваното разпореждане от 25.09.2024 г., издадено на основание чл. 114, ал. 4, във връзка чл. 113 и чл. 114, ал. 1 от КСО, длъжностното лице е разпоредило надвзетите суми да се съберат от лицето с лихвата на основание чл. 114, ал. 1 от КСО.

Неоснователно е направеното в жалбата възражение, че пенсията била използвана за погасяване на задължения към ЧСИ, тъй като тези задължения са имуществени и наследими, поради което след смъртта на пенсионера задълженията са наследени солидарно от неговите наследници – в случая Р. С. Х. като негова дъщеря и жалбоподателката Д. О. М. като негова съпруга, поради което и двете са получатели на сумите, които са изплатени за пенсии след смъртта на пенсионера, чрез погасяването на задължения на последния към ЧСИ по запори, респ. други негови задължения – арг. от чл. 70, ал. 2 от НПОС.

Съдът приема за правилна преценката на административния орган, че на основание чл. 114, ал. 4 от КСО и чл. 85, ал. 7 от НПОС, цитирани по-горе в настоящото решение, Д. О. М. в качеството ѝ на наследник на С. М. следва да възстанови сумата, получена за пенсия, заедно с лихвата.

По изложените съображения, съдът намира, че оспореното решение, както и потвърденото с него разпореждане са законосъобразни, а подадената жалба срещу тях следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

При този изпод на спора на ответника се дължи юрисконсултско възнаграждение, определено на основание чл. 78, ал. 8 от ГПК, вр. с чл. 37 ЗПП, вр. с чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, в размер на 100 лв.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, III отделение, 49 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Д. О. М., срещу Решение № 2153-21-268/25.10.2024 г. на директора на ТП на НОИ – [населено място].

ОСЪЖДА Д. О. М. с ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място],[жк], [жилищен адрес]00, да заплати по сметката на ТП на НОИ сумата от 100.00 лв. /сто лева/, представляваща юрисконсултско възнаграждение

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба, пред Върховния административен съд на Република Б., в 14 /четиринадесет/ дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: